

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

α. Κύριες πηγές για την ιστορία της εποχής είναι:

- Ο **Θουκυδίδης** «Ιστορία» (το Α' Βιβλίο)
- Ο **Αριστοτέλης** «Αθηναίων Πολιτεία»
- Ο **Πλούταρχος** «Βίοι» («Αριστείδης», «Θεμιστοκλής», «Κίμων»).

β. Οι Έλληνες, για πρώτη φορά παραμερίζουν τις διαφορές τους, ενώνονται μπροστά στον κίνδυνο και νικούν.

γ. Η Αθήνα, έχοντας προφέρει τα περισσότερα στον κοινό αγώνα, κερδίζει μοναδικό κύρος. Γύρω της συγκεντρώνονται πολλές πόλεις του Αιγαίου και δημιουργείται η **Συμμαχία της Δήλου** με επίκεντρο την Αθήνα.

δ. Η Αθήνα εξελίσσεται σε **ηγέτιδα δύναμη της Ελλάδας** λόγω:

- της Συμμαχίας της Δήλου
- της εγκατάστασης μετοίκων στην πόλη
- της εμφάνισης ηγετικών φυσιογνωμιών
- της ενίσχυσης του δημοκρατικού χαρακτήρα του πολιτεύματος.

Η Συμμαχία της Δήλου
Η Συμμαχία όργανο της Αθηναϊκής ηγεμονίας

η συμμαχία:
η συνεργασία ανθρώπων ή κρατών, για να προστατέψουν τα συμφέροντά τους.

η ηγεμονία:
η κυριαρχία μιας χώρας πάνω στην άλλη

1. Η Αθηναϊκή συμμαχία. Στη συμμαχία πήραν μέρος οι πόλεις που φοβούνταν περισσότερο τον περσικό κίνδυνο.

➤ **Η οργάνωση της Συμμαχίας:**

- Μετά τη νίκη των Ελλήνων κατά των Περσών, οι πόλεις του Αιγαίου και της Ιωνίας φοβούνται την περσική απειλή και ζητούν προστασία από τη Σπάρτη και την Αθήνα.
- Τελικά, με πρωτοβουλία του **Αριστείδη** συνάπτουν **Συμμαχία** με την Αθήνα το **478 π. Χ.** Έδρα της συμμαχίας είναι η **Δήλος** και γι' αυτό ονομάζεται **Συμμαχία της Δήλου**.
- Όλα τα μέλη της Συμμαχίας διαθέτουν από μία ψήφο στο συνέδριο, το οποίο συνέρχεται μια φορά το χρόνο στη Δήλο.
- Μέσα στη Συμμαχία η Αθήνα είναι η ισχυρότερη δύναμη. Όλοι οι σύμμαχοι συνεισφέρουν είτε με πλοία και στρατό είτε με φόρους.

- Δέκα Αθηναίοι οι **Ελληνοταμίες**, συγκέντρωναν τα χρήματα, τα κατέθεταν στο κοινό ταμείο της Συμμαχίας στη Δήλο και τα χρησιμοποιούσαν για τη συντήρηση του στόλου.
- Το ποσό συνεισφοράς για την κάθε πόλη το καθόρισε πρώτος ο Αριστείδης, με τόσο δίκαιο τρόπο, ώστε οι σύμμαχοι τον ονόμασαν Αριστείδης **ο Δίκαιος**.
- Οι Αθηναίοι σχεδίαζαν τις πολεμικές επιχειρήσεις αλλά οι συμμαχικές πόλεις ήταν **αυτόνομες**.

➤ **Ο Κίμων ενδυναμώνει τη συμμαχία**

- Μετά το θάνατο του Αριστείδη και την εξορία του Θεμιστοκλή με την κατηγορία του **μηδισμού***, κυριαρχεί στα πολιτικά πράγματα της Αθήνας ο γιος του Μιλτιάδη **ο Κίμων**, ηγέτης του αριστοκρατικού κόμματος. Ο Κίμων θέτει τρεις στόχους: **α)** τη διεύρυνση της Συμμαχίας **β)** τη συνέχιση του πολέμου κατά των Περσών **γ)** τις φιλικές σχέσεις με την Σπάρτη
- Το πιο σημαντικό που κατάφερε η Συμμαχία της Δήλου με αρχηγό τον Κίμωνα, ήταν να νικήσουν οι Αθηναίοι και οι σύμμαχοι τους το στρατό και το στόλο των Περσών στις εκβολές του ποταμού **Ευρυμέδοντα (467 π. Χ)** στη Μ. Ασία. Η Συμμαχία της Δήλου κυριαρχεί πλέον στο Αιγαίο.
- Όμως κάποιες συμμαχικές πόλεις αρχίζουν να αντιδρούν λόγω της αλαζονικής συμπεριφοράς των Αθηναίων και επαναστατούν.
- Ο Κίμων καταπνίγει βίαια τις εξεγέρσεις και δείχνει ότι καμιά πόλη δεν μπορεί να αποχωρήσει από τη συμμαχία χωρίς τη θέληση των Αθηναίων.

➤ **Η Συμμαχία όργανο της αθηναϊκής επέκτασης**

- Οι πόλεις της Συμμαχίας με τον καιρό χάνουν την αυτονομία τους και η Συμμαχία έχει μετατραπεί σε **όργανο επιβολής της αθηναϊκής ηγεμονίας**.
- Το συμμαχικό ταμείο μεταφέρεται **από τη Δήλο στην Αθήνα**, οι σύμμαχοι δεν συνεδριάζουν πια και **οι αποφάσεις λαμβάνονται μόνο από την Αθήνα**, η οποία ορίζει αυθαίρετα και φόρο των συμμάχων.
- Με την **Ειρήνη του Καλλία**, που υπογράφεται το 449 π.Χ, **τελειώνουν οι ελληνοπερσικοί πόλεμοι**, αφού οι Πέρσες αναγνωρίζουν την αυτονομία των ελληνικών πόλεων του Αιγαίου και της Ιωνίας. Έτσι Συμμαχία δεν έχει πλέον λόγο ύπαρξης.
- Οι Αθηναίοι όμως τη συντηρούν για να μη χάσουν την ηγεμονική τους θέση.

Αποδεικνύεται έτσι ότι

Η απόκρουση της περσικής απειλής ήταν απλά μια **πρόφαση** για τη δημιουργία της Συμμαχίας της Δήλου. Η **πραγματική αιτία** ήταν η επιθυμία των Αθηναίων να **επιβληθούν στις υπόλοιπες ελληνικές πόλεις**.